

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr., többszöri hirde-
tésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Az oláhcigány ügy.

Az üdvös javaslat, mit Zalamegyének nagy érdemű főjegyzője a közigazgatási bizottság e havi ülésében a cigány kérdésben tett, megérdemelt valóban, hogy ezen ügygel tovább is foglalkozzunk.

„A községek tartoznak gondoskodni munkaképtelen szegényeikről“ igaz. Ha a községekbe születésüknek fogva tartozó cigányok mind öregek lennének, lehetne velük birmi; de gyermekek, ifjak, középkorbeli csoport elég nagy s ezért nem lesz képes egy-egy község, mondjuk a maga cigányaival elbánni; már is azt mondta a napokban egy cigány pár: „nem bír velünk a nemes vármegye.“ Nem szoktunk a jövődre adni, de a cigány jóslat rejt valamit magában. Az ügy, jobban mondva a csapás, mely a cigány kóborlással, de a helyhez telepítéssel is bennünket ér, országos, az orvoslásnak is országosnak kell lennie.

Városok közelében letelepült cigány család eltartása megoszlik a lakosság közt, de kis-község, pusztához kötött sátrak népe, ez valódi csapás, mi a békés lakókat a telepítéssel ér. A családfő dolgozni nem akar, s ha színelig beáll a munkások közé, addig a sátor raja ködül, lop, megismerkedik a helyi körülményekkel nappal, hogy éjjel az öreget kalauzolhassa és segítsen a prédát a sátorba szállítani. Ez így van. Kifogni rajtuk bajos; ha büntetést érik őket, mit tehet a pusztán lakó gazda? Semmit. Zárossa el a gonoszt, kazal, ház folyujtást várhat érte.

Igy ír munkatársunk: „E napokban V—puszta helyen kéregetni jön a cigány, természetesen valamit kapott. Jövet-menet a disznó csapat között járkált. Másnap reggel beteg lesz három nagy disznó, az nap megdöglik; alig ásátja el a tulajdonos, jön a cigány — kéri a döglött disznókat, mert ő tudja, hogy itt pusztulás volt.“

„Zalamegye“ tárcája.

A regále megváltás.

Van nekem egy öreg barátom, úgy hívják hogy S. Károly. Még a 48-as világból való ember; részt vett a magyar szabadságharcban, melyben nejét és vagyonának legtöbb részét is elvesztette s azóta mint özvegy ember él csekély hivatala jövedelméből s ha gyakran ingerkedve azt kérdezzük tőle, miért nem házasodott meg másodszor, kedélyesen mindig csak ezt feleli: „Élég egy embernek egy asszonyt elszagatni s na egyet elűzött ez árnyékvilágból, teljesítette kötelességét a haza, társadalom és emberiség iránt.“

De ezen szavai után legkevésbé sem mondhatjuk ám őt nőgyűlölőnek, sőt ellenkezőleg, nem egy fiatal szerelmiféltő ember volt már miatta féltékeny nejeire; mert dacára közel 70 évének, még folyton rugékonny testalkatával, választékos mozdulataival, vidám jókedvével senki sem nézett volna ki belőle többet, mint 40—50 évet.

Kiváltképpen vig kedélyért a társaságokban zivenes látott vendég volt, sok hölgy szivesebben emulatott vele, mint más mogorva 25 éves fiatalal.

De sokat is tartott ám magára. Hajnövesztő, bajuszpedrő, a legkülönfélébb illatszerek soha sem hiányoztak nála. Jaj lett volna azon embernek, aki azt merte volna szemébe mondani, hogy ő 70 éves. Azért a régi emberek szokásai ellenére nem igen beszélt 48-as kalandjairól és vitéz hőstetteiről s ha néha-néha rá tudtuk is venni, hogy valamit beszéljen azokból az időkől, előbb gondosan körülnézett, vajjon nincs-e idegen a társaságban, kiváltképpen pedig nő, nehogy ebből könnyű utánszámítással éveire következtessenek. Azt könnyű utánszámítással éveire következtessenek. Azt meg a világegyetem sem tette volna, hogy magához hasonló 60—70 éves emberrel az utcán végig sétáljon, mert azt mondja: „Azon testek, melyek huzamosabb ideig egy-

Miként tudhatta oly gyorsan meg a cigány?

— ez homály, mert a sátor V—puszta helyhez távolabb van, oda látni nem lehet, táviratilag sem lett értesítve. Másnap reggel hiült helye van a disznóknak, üres a sárgódör, elvitték a cigányok. Miután a disznó állomány egészséges, azon hiedelem uralg a pusztán, hogy a cigány valami etetőt szórt a falkába, amelyek fölfalták, oda lettek tőle. Mig a gazda szakértőt akart a fölboccolásra hivatni, addig cigány gyomorba vándorolt a corpus delikti. Ime a kényelmetlen magános helynek egy közel mult példája; hány és hány féle történet ily kellemetlenségéből — ki a megmondhatója? — szóval országos a baj, kísértsük az országos intézkedést; amilyen a betegség, olyan legyen az orvosság. A csapás nagy, a gyógyszer nem lehet édes.

A mi javaslatunk ez volna: ha már keresztül van vité az, miként minden községben letelepült az odavaló illetőségű, — vétecsék számba a csoport, a család létszáma kor szerint. A gyermekeket el kell venni; helyezük el árva-ház, szeretetház, egyes magános helyeken a kicsinyeket; kik megbírják, adjuk inasok illetve szolgálóknak; munkaképes ifjak, középkorbeli emberek számára igen célszerű főjegyzőnk indítványa, hogy dolgozzanak felügyelet alatt, de feleségeik, a mennyiben törvényes házasságukat nem volnának képesek igazolni — szinten dologra lennének szorítandók, börtönöknél szolgálat tételre; a törvényes házastársak együtt hagyandók, de születendő gyermekeiket szintén el kellene venni, az aggokról pedig képes lesz minden község, mint szegényekről gondoskodni.

Ha őket így szét nem választjuk, a cigány faj országunk örök átka marad. A humanizmus drasztikus módnak fogja tartani a cigány gyermekek elszedését és a mód nem erős. Miért? Erősebb volt az ó-kor eszelekménye, midőn bármely szabad polgárnak született gyermekét, ha gyengének mutatkozott, elvették s a kőszikláról ledobták.

más szomszédságában vannak, nagyon könnyen cserélnek tulajdonságot.“

Szerinte nem csak a hőre vonatkozik a fizika ama tétele, mely szerint azon test, amely a hőt nagyobb mértékben bírja, a másiknak, mely nála kisebb hőmértékű, annyi hőt közleszt, hogy mindkettő egyenlő hőmérsékletű válik, hanem egyáltalán mindenre, különösen pedig az időre; mert hát mindjárt idősebbnek gondolják az embert, ha egy kopasz, ősz, köszvényes s még Isten tudja, milyen vén csonttal — avint ő az öreg embereket nevezzi — karontogva sétál; hanem mindig velünk, fiatalabb emberekkel volt; velünk jött sétálni, mulatni.

Mi pedig nem haragudtunk érte, mert örökké vidám kedélye, természetes humora által nem egy kellemes órát szerzett nekünk.

Különbön nagyon jó cimborá volt. Kitűnően tudott inni — ez volt legnagyobb virtusa — s ha volt pénze, sohasem vonakodott fizetni. Az már aztán mellékes, hogy ugyan ritkán volt pénze, de annál több volt az adóssága.

Szegény alig tudott menekülni hitelezői zaklatásától, kik uton-utfélen majd lehúzták s mint valóságos furiák, üldözték mindenhova.

Gyakran mondtuk neki, hogyha mi úgy lennénk, már régen fejbe löttük volna magunkat.

— Majd nem ment el a jó dolgom, hogy ilyen haszontalanságot pazarlom a puszkaport, vagy a töltényt, — szólott egykedvűen, hadd teljék kedvük, mig meg nem unják.

Különbön művelt ember volt, minden iránt érdeklődött, akármiről beszélünk, mindenhez hozzá tudott szólni; csak egy volt, amit teljes szívvel gyűlölt: a politika. Azért egész életében újságot nem olvasott, mi miatt gyakran voltak apró kellemetlenségei, melyek közt azonban legnagyobb volt a következő.

Volt az én öreg — uram bocsá — fiatal barátomnak egy háza a K. utcában, amely még tudja Isten melyik öreg apjáról maradt rá s amely emberemlékezet

Mit szól az anya a főnálló védkötelezett-séghez, midőn 20 éves fiát katonának viszik és tán csonka tagokkal jöhet a szülői házhoz vissza, vagy a harctéren marad? Sajgó szívvel bele nyugszik a törvény intézkedésébe.

A cigány ügyet, miután országos, országgyűlési törvényre szükseges gyökeresen orvosolni. A kis cigány gyerekekkel jót teszünk, hasznos, egészséges magyart nevelünk belőlük, a dologra képesnek munkája után tisztas élete, az öregeknek nyugalmas végnapok lesznek biztosítva.

Addig, mig a cigány kérdés a legközelben egybegyűlendő országgyűlésnél vég megoldást nem nyer, alkalmazza minden város, ha lehet község is kiváló főjegyzőknél lapunk f. évi 32-ik számában közölt javaslatát, hogy a cigány banda szavai ne teljesüljenek: a nemes vármegye nem bír velünk!

A III-ik egyetemes tanítógyűlés végrehajto bizottságának közgyűlése.

A III-ik egyetemes tanítógyűlés végrehajto bizottságának közgyűlése f. hó 20-án tartott Lakits Vendel bizottsági elnök elnöke alatt Budapesten, a Lipótczei új városház közgyűlési termében, melyen százt meghaladó egyesület képviseltette magát. A közgyűlésen megjelentek száma a négy százat meghaladta. A zalamegyei általános tanítói testületet Bánfi Alajos sű negi népiskolai igazgató, Boronkai Károly nagykanizsai izr. isk. tanító, Hajgató Sándor nagykanizsai felső leányisk. tanár, Hoffman Mór, Rozgonyi Lajos nagykanizsai polg. isk. tanár és Udvardy Ignác zalaegerszegi polg. isk. igazgató képviselte.

Azok, akik kételkedtek a közgyűlés sikerében s attól tartottak, hogy a gyűlés esetleges egyenetlenség folytán sikertelenül oszlik szét, e feltevésükben kellemesen csalódtak. Mert a közgyűlés komoly lefolyása, a higgadt, férfias tanácskozás, a hozott fontos határozatok a szemléltet kétségbe vonhatlanul arról győzhették meg, hogy a közgyűlés fényesen sikerült s annak üdvös hatását talán már a legközelebb érezni fogjuk.

A közgyűlés sikere körül az oroszán rész a közgyűlést oly ritka tapintattal, éles körültekintéssel és higgadt komolysággal vezető elnököt Lakits Vendelt, a bizottság ügybuzgó titkárát Somlyay Józsefet, a

óta koresma volt. Most is egy zsidó koresmáros birta bérben, akinek az én Kari barátom váltig kínálgatta, hogy vegye meg, mert szeretett volna már túladni a rozant házon, amelyre minden évben többet ráköltött, mint a mennyi árendát kapott érte, de a koresmáros, mint afféle tanult ember, nem mert érte igérni semmit, annyi volt a teher rajta. Ilyenek voltak a viszonyok, mikor ez az elegikus eset történt szegény Kari barátommal.

Egy napon unalmamban épen az újságot lapozgatom, midőn birtelen egy cikk, a regále megváltásról vonja magára figyelmemet. Átolvasom. Tüstént Kari barátom jutott eszembe és a koresma. Rögton papirt s ceruzát veszek s kezdem számítani a kártaletanítási összeget. Az mindent leszámítva kerek 3000 frt. Már elképzeltem azt a murit, amit csapunk majd ennek öröme.

Nem is szaladtam, hanem rohantam, repültem Karihoz, ki épen szobájában kényelmesen heverészett, s hatalmas füstököt eregetett tajték pipájából.

Benyitok hozzá és a legnagyobb trillákban kezdem gratulációt, miközben örömben kevéssé mult, hogy agyon nem öletem.

— Ejnye, de hamar megtudtad te kópé, — szolt hamiskásan — no ne félj, iszunk estére egyet.

— Iszunk ám pedig nagyot, mit gondolsz 3000 frt, s majdnem ingyen.

— No, no, talán kettőzik a szemed, vagy a hír toldotta meg. Csak 1500 frt.

— De az már nem igaz, hisz magam számítottam ki s leszámítva a 10°-ot, kerek 3000 frt marad.

— Ha számítottad, ha nem, biz én csak 1500 frtot kaptam érte, de még alább is oda adtam volna, mert kellett a pénz, meg úgy sem hozta be az a ház.

Kezdtem a dolgot nem érteni, azaz hogy igen is érteni s elhülve kérdeztem tőle:

— Az Istenért talán csak nem...

— Eladtam azt a viskót az Iczignek. De hát mi különös van benne?

végrehajtó bizottság központi tagjait s a lelkes előadókat illette. Ezek üdvös közreműködése mellett sikerülhetett az oly nagy programú közgyűlést egy nap alatt teljesen befejezni.

Lakits Vendel elnök megnyitó beszédében a megjelenteket melegen üdvözölvén, a jelenvoltagekat a higgadt, komoly és tárgyilagos tanácskozássra hívta fel.

Somlyay József titkár felolvasta a végrehajtó bizottság működéséről szóló részletes és általános helyesléssel fogadott jelentését.

Schmidt Boldizsár baranya-szabolcsi tanító előterjesztette „az osztatlan népközpont tanterve és tankönyvei” tételre vonatkozó határozati javaslatát, melynek lényege, hogy 1) a szorgalmi időre falu helyeken több idő fordítandó, mint mennyit az 1868. évi 38. t.-c. 53 és 54. §§-ai megállapítanak; 2) mivel falu helyeken egy tanító hat osztályt kénytelen vezetni, ott a tananyag egy határozott minimumra leszállítandó; 3) a mely helyeken a magyar nyelven kívül még más nyelvet is, az anyanyelvet kell a tanítási idő alatt tanítani; 4) a tananyag és a magyarnyelv tanítására újra megoszlik, ott a közhasznú ismeretek tanításában a tanító hogy sikert mutathasson fel, azoknak beosztása a beszéd gyakorlataiba veendő fel; 5) mivel az osztatlan népközpont leginkább földműveléssel foglalkozó községekben van, ezekből a tananyag úgy választandó, hogy a közlendő ismeretek a gazdaság előmozdítását célozzák és a kézügyességi oktatást ápolják; 6) a tananyag minden tanfokozaton egy szerves egészet képezzen, hogy a tanuló ismeretkörre ne legyen hézag, ha esetleg a hat osztály befejezte előtt kellene kilépni az iskolából; 7) a tanterv módosulásának megfelelő olvasókönyvek szerkesztésének. Egyúttal az osztatlan népközpont olvasókönyvének tervezetét is bemutatta. A közgyűlés némi módosítással a határozati javaslatot elfogadta.

Ember János Ungvárról előadta „az országos tanítói nyugdíj-törvény revíziója” tárgyában beadott határozati javaslatát, mely szerint a szolgálati idő 30 évre szállítható le, a betöltött 30 szolgálati év után az utolsó évben élvezett fizetéssel történjen a nyugdíjaztatás, a szolgálati évek az idősebb tanítóknak 1870-től, hanem szolgálatba lépésüktől számítottassanak, a végkielégítésre, részleges nyugdíjazásra, az özvegyek és árva-ellátására nézve érvényesíthetők azon szabályok, melyek az 1885. évi LX. t.-c.-ben az állami tanárok- és szaktanítóknak nézve érvényben vannak, a tanítók országos nyugdíjintézetére a jogosultak keresetere képtelen nyomorékaiknak, mint élethossziglan kiskorúaknak 20 éven túl is nyújtsanak segélyt és gondoskodják a szülőtlenné váló árva-ellátásban történő neveléséről is. A határozati javaslatot egyhangúlag elfogadták s elhatározták, hogy a miniszteriumhoz kérvényt intézzenek a tanítói nyugdíjintézetnek ily értelemben való módosítása végett s ugyanezen kérvényben a tanítói fizetés rendezését is kéri.

Györgyössy Rudolf előadó Aradról „a tanítók egyetemes gyűlése és a tanító-egyletek szövetsége” tárgyában terjesztette elő javaslatát, melynek lényege, hogy az ország tanítói a szabad gyűlésezői jog alapján hívjanak össze időnként egyetemes gyűléseket Budapesten, vagy a körülményekhez képest vidéken; a gyűlésen mindenki megjelenhet, mindenkinek szabad szövege van a felvetett kérdésekhez; az egyetemes gyűlés mindig saját kebeléből választja az elnököt s a jegyzőket; az egyetemes gyűlés vitáit jelleggel bír; vitáit közli, nézetet cserél, de nem határoz, a felvetett kérdéseknél a többség véleményét szavazattal dönti el s az így nyilvánított véleményt tekintve az ország tanítói közgyűlése; kebeléből központi bizottságot küld ki „végrehajtó bizottság” címe alatt, megválasztja egyúttal annak elnökét és titkárát; a végrehajtó bizottság tagjait felvételre jelentkezhet minden tanító-egylet, mint érkező személy s annak gyűlésén egy tagja által képviselteti magát; a végrehajtó bizottság képviseli a szövetség eszméjét; a végrehajtó bizottság, mint a szabad

— Szerencsétlen, szótlan kétségbeesve. Hát a regále, a 3000 forint.

— Mi közöm nekem a te regálédhoz? tudod, hogy nem vagyok én politikus, öröög vigye regáledat.

— De hát nem hallottad, hogy a kormány megváltja az italmérséi jogot s azért kártalanítást fizet s a te koresmád után 3000 forintot kapnál?

— Ah, hát most tudom, mért jött olyan sietve Iezig hozzám és mért sietett kifizetni az 1500 forintot, holott előbb semmit sem ígért. De hát honnan tudta ő meg ezt?

— Hát az újságból, amit te ki nem állhatsz, hiszen már az egész város tudja, csak te nem.

— Isten verte újsága, mindig csak bosszúságot hoz nekem; de megkísértem, talán még lehet segíteni; s avval szó nélkül ott hagytam.

Nem tudtam, nevessek-e, vagy bosszankodjam. Láttam, hogy Iezighez ment. Úrhated a nyomát, — gondoltam.

Másnap találkoztam vele. Először láttam életemben kedvetlennek.

— Nos, mire mentél Iezighez — szólítottam meg.

— Hogy a Kozárek legyen az orvos! . . . Mondtam mindig, bolond a kormány, nem tudja mit csinál, dörmögte s szótlanul ment tovább.

Midőn legközelebb meglátogattam lakásán, majd hogy kővé nem meredtem bámulatomban. Ott találtam asztala mellett ülve, kezében a „Budapesti Hírlap” leg utóbbi számával.

— Mit, te újságot olvasz? szótlan csodálkozva.

— Hát tehetek-e mást; látom, bolond a világ, mért legyek okos egyedül én.

Es azóta nincs nap, hogy el ne olvasnám az újságot az elsőtől az utolsó betűig, bár sokszor olyanokat írt bele, hogy majdnem az álla leesik; mi meg persze hogy nevetjük, de nem törődik vele, azért csak olvassa megadással, mert azt mondja: belátom, hogy „m u s z á j.”

Czw. József.

gyűlésezi jog alapján tartott „Egyetemes tanító-gyűlés”-eknek megbizotta, a szövetségre alapszabályokat nem alkot, hanem az „Egyetemes gyűlések” tartására tanácskozási és ügykezelési rendszabályokat szerkeszt; az egyetemes gyűléseknek s a végrehajtó bizottságnak organuma a „Népnevelők Lapja”, melyből a résztvevő tagok a végrehajtó bizottság tudósításáról értesülnek s melyben az egyetemes gyűlések által felvetett tárgyakat megbeszéljük, illetőleg vitatjuk. Rövid vita után a közgyűlés a határozati javaslatot elfogadta.

Az „Eötvös alap” kérdésében az előadó Péterfy Sándor budapesti képezdei tanár volt. Ez alapot a kormány kezelése alá vette. Mivel azonban a képviselői alapon a kormány által egybehívott gyűlések néhány évi óta már nem tartanak meg, az ideiglenesen megbízott kezelő bizottság tiszte már tulajdonképen megszűnt s az alap jelenleg gazdátlanul van. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta az előadó indítványát, hogy a magas kormány kerestessék meg az iránt, miszerint az alapot ismét az egyetemes tanító-gyűlés kezelésébe boeasssa.

Szölke István előadónak (Budapest) javaslatára a közgyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy 1890. évi augusztus hó végén Budapesten egyetemes tanító-gyűlést tart. A tárgysorozatot illetőleg a már eddig beküldött javaslatok a hazai egyesületekkel közöltetnek s amely pontokat a legtöbb hazai egyesület óhajja tárgyalatni, a végrehajtó bizottság azokat tűzi ki az egyetemes tanítógyűlés tárgysorozatába.

Ezután elnök tudatja a jelenvoltagekkal, hogy P. Szathmáry Károly „A kisdnevelési ügyének fejlődése hazánkban” című tétel felett 21-én d. e. 9 órakor érkezik a Beleznaay kertben, hol a kisdnevelési kiállítás van s egyúttal a tagok a kiállítást is megsemlélhetik.

A tárgysorozat kimerítve lévén, következett az indítványok tárgyalása.

A betérjesztett indítványok közül tárgyalatott a néptanítók anyagi helyzetének javítása tárgyában benyújtott indítvány. E részben Száva János előadónak (Jász Ladány) javaslata elfogadott, hogy a tanítói fizetés minimuma 600 forint legyen és lakás; a tanító kézpénzben kapja az adóhivatalnál fizetését; fizetésének 10% -át ötéves korpótlék gyanánt kapja s ötször részessülhessen korpótlékban. Egyúttal a központi végrehajtó bizottság megbízott, hogy a miniszteriumhoz e tárgyban intézendő kérvényt küldöttseleg vigye a miniszterhez.

A többi, beadott indítvány tárgyalásával a központi végrehajtó bizottság bizatott meg.

Végül elnök a jelenvoltagek türelmét megköszönve, d. u. 2 órakor az ülést bezárta. A tagok az elnök lelkes éltetése közben hagyták oda az ülést termet.

A végrehajtó bizottsági közgyűlés Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszterhez a következő táviratot küldötte: „A magyarországi tanítók az István ünnepen tartott végrehajtó bizottsági nagy gyűlésükből hálás szívvel, benső igaz szeretettel és törhetlen bizalommal járulnak Nagyméltóságod elé hódoló üdvözléttükkel. Isten áldása kísérje Nagyméltóságodat a hazai népnevelés ügyében végzendő magasatos munkájában. Fogadja kegyében, részesítse szeretetében hazánk oktatásügyének szerény munkásait: a néptanítókat!”

Az V-ik országos sörárpakiállítás tervezete.

Az országos gazdasági egyesület folyó évi augusztus hó 1-étől október 31-ig terjedő időben rendezi Budapesten, köztelki helyiségében, az V-ik sörárpa kiállítást. E kiállításnak hármas célja van: 1-ször sörárpa-termelés; 2-szor a megnevesítés előmozdítása és 3-szor sörárpa-termésünk minél jobb értékesítése.

E végből bírálat tárgyává tétetik az ország különböző vidékein termelt árpa minősége, tekintettel az ipari felhasználás követelményeire, a miveléi mód- és az elővetemény, valamint a nemesített vetőmagvak befolyására. A sörárpanak minél jobb értékesítése végett a kiállított árpaakra árapogasztoink és kiviteli cégeknek figyelme felhívatik és ez által a termelő és vevő között a közvetlen érintkezés útja elkészítetik.

A kiállításon részt vehet minden magyarországi termelő, de csak 1889. évben termelt árpával. A kiállításra augusztus 1-étől szeptember 30-ig küldhetők be árpaminták. E két hónapi időköz arra van fentartva, hogy a kereskedelmi ügyletek létrejötte előmozdítások. A beküldés véghatárideje október 1-je, mely időn túl küldemények el nem fogadhatnak. A bírálat ugyanis már október 1-én kezdetét fogja venni.

A beküldendő árpa mennyisége 4-75 kilogramm. A csomagolás módja, kis zsák, szákvászonból; a küldeményhez okvetlenül melléklendő a következő adatokat tartalmazó kimutatás:

1. Megye, község, hol az árpa termelt.
2. A talaj természeti minősége (homok, més, márga, agyag, televény stb.).
3. A talaj felszín-alakzata (sík, dombos, hegyes).
4. A talaj termőereje (gazdag, szegény, őserőben vagy jó trágyaerőben levő, stb.).
5. A vetésforgó, illetve az elővetemény.
6. Friss trágyában volt-e vetve, vagy mikor és mily trágyát kapott a talaj?
7. Kapáltatott-e az árpa vagy nem?
8. Hereféléknek szolgált-e védnövényül vagy egész tisztán volt-e vetve?
9. A mag fajtája: őszi vagy tavaszi; hazai, chevalier, probstei stb.
10. Ha a mag nemesített volt, honnan szereztett be és mely évben?
11. Mennyi vettett el belőle katasztrális holdként?
12. Hány kilogramm termelt belőle egy katasztrális holdon?
13. A bemutatott termény hányszor rostáltatott, kereskedelmi áru-e, vagy osztályozva van vetési célra. Ha osztályozva van, hány százalékát képezi az így kiosztályozott java árpa a cséplőgépnél bemagtározott tisztított terménynek?

15. Van-e még eladásra fentartva és mennyi?

Ezen adatoknak kényelmes bejegyzése végett a jelentkezők rovatozott bejelentési lapot kapnak. A rovatok pontos kitöltése szigoruan megköveteltetik s nélkülük a beküldött tárgy nem fog a kiállításra boesáttatni. — A bíráló-bizottság az országos és a vidéki gazdasági egyesületek kiküldöttjei, sörgyáros, szeszgyáros, sertésbízáló és egyéb szakértőkből fog alakíttatni. — A bizottság első feladata lesz a beküldött anyagot következőképen osztályozni: Sörárpa. 2. Szeszfődei árpa. 3. Takarmány árpa. Díjakra csak a sörárpa-osztályba sorolt árpák számíthatnak. Az osztályzás alapjául a minőség mellett a hektoliterenkinti súly is fog szolgálni, mért is minden kiállított árpa fajsúlya külön meg fog állapíttatni. A bíráló-bizottság az árpa következő tulajdonságait fogja megvizsgálni: Szín, szag, héjfinomság, csiraképeség, légenyirtalom, alakulat és törési felület; idegen és selejtes magvak súlyaránya. A kiállítási küldemény postai bérmentesítésén kívül semmi más költség nem terheli a kiállítót. A kiosztandó díjak: arany, ezüst és bronz-díszoklevelek. A kiállításról szakszerű jelentés fog kidolgoztatni. A küldemények ekként címezendők: „Országos magyar gazdasági egyesület, Budapest, Köztelek”

Az orsz. magyar gazd. egyesület nevében:
Gróf Dessewffy Aurél
elnök.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Ünnepélyes halaadó isteni tisztelet tartott f. hó 18-án, mint a Király születése napján d. e. 8 1/2 órakor a zalaegerszegi róm. kath. templomban. A templom izlésesen fel volt díszítve; a misét Balaton József esperes-plebános mondotta a káplánon segédlete mellett. Jelen volt a megyei tisztségviselő kar, élén Csertán Károly alispánnal, kir. törvényszék, kir. járásbíró, kir. ügyészség, kir. pénzügyigazgatóság, kir. tanfelügyelőség, a helyben állomásozó honvéd tisztikar, úgy több tartalékos tiszt, a városi hatóság, ügyvédi kamara, polgári és népiszkolai tantestület. A templom előtt a honvédség köréből díszszázad volt felállítva, mely a mise főszerzén pontos sortűzet adott. A templom zsutolóság megett ajátoskodókkal, kik a celebráló pappal egyetemben az Eg. áldást kérték szeretett királyunkra a legalkotmányosabb munkodóra.

A király születése — és Szt. István király neve napján Keszthely város lobogódíszben volt. A r. kath. templomban mindkét napon dr. Dunszt Ferenc apát fényes segédlettel ünnepélyes nagymisét mondott, melyen jelen voltak a hatóságok, testületek és a helyben állomásozó m. kir. honvéduzsárság.

Hornig Károly báró, megyés püspök öméltsága szept. 7-én érkezik Kanizsára s két napig fog ott tartózkodni a bérálás szentségének kiosztása végett. Nagy Kanizsa városában erősen folynak a készülődések, hogy a főpáztort méltó fénytel fogadhassa a város közönsége. Babóchay György polgármester f. hó 22-ére értekezletre hívta egybe a városi képviselőket s az élénken letolyt értekezleten többtagú küldöttség választott a fogadtatás módozatainak megbeszélése és megállapítása céljából.

Bírói kinevezés. A király Somogyi Mihály sümegei kir. járásbírónak a veszprémi kir. törvényszékhez törvényszéki bírói minőségben leendő áthelyeztetését jóvá hagyta.

Unger Alajos, a keszthelyi ker. orsz. képviselője, a mult héten Keszthelyre, választói körébe érkezett. — Svastits Gyula marczalii orsz. képviselő f. hó 20-án beszámoló beszédet tartott Marczaliban.

Gyűjtés az „Erdélyi magyar közművelődési egyesület” lobogójára. Megyénk zalaegerszegi járásában az „Erdélyi magyar közművelődési egyesület” lobogójára a következő urhölgyek gyűjtöttek és szolgáltatták be a gyűjtést Mayer István szolgabíróhoz: Bajnony Ilona (Zala-Egerszeg) 4 fnt 30 krt, Csertán Ilona (Nemes-Apáti) 7 fnt 10 krt, Hrabovszky Irma (Zala Egerszeg) 13 fntot, Marton Laura (Zala-Lövő) 12 fnt 29 krt, Nagy Anica (Zala-Egerszeg) 10 fntot, Skublics Cesztin (Döbröte) 2 fntot, Thassy Ilona (Zala-Lövő) 4 fnt 60 krt. Midőn a gyűjtőknek szives fáradozásukért köszönet nyilvánítottak, egyúttal azok, kiknél ily gyűjtővek még vannak, azok beküldésére felkéretnek.

Nyugalomba térő tanár. Soós Mihály csorna-prem. rendi kanonok, a keszthelyi m. kir. gazd. tanintézet legrégibb és egyik legkedveltebb tanára, az 1883. isk. év végén megvált a tanári pályától, hol oly sok érdemet szerzett s nyugalomba vonult Csornára. Soós M., kit a király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntetett ki, nehéz szívvel vált meg Keszthelytől, hol körülbelül 30 évig tanárkodott. A keszthelyiek is nagyon fájlalják, hogy a jó „Miska bácsi”-t elvesztik.

Zászlószentelési ünnepély. Bocsári Svastits Gyula úr védnöksége alatt álló „nagy-kanizsai hadastyán egyet” Kálivoda Jánosné urhölgy keresztanyasága mellett f. évi szeptember hó 22-én fogja a zászló szentelési ünnepélyt megtartani Nagy-Kanizsán. — Ez ünnepélyre az érdekeltek becses figyelmét felkéri a rendezőség.

Népmulatság Sümegen. A f. év tavaszán alakult sümegei önk. tűzoltó egyesület, mely Füzik Gyula főparancsnok lankadatlan buzgalma vezetése alatt az anyagi és szellemi virágzás szép jövőjével kecsgetet, f. hó 18-án a lövőkert helyiségében újból kitűnően sikerült táncmulatságot rendezett, melyen — lerontva a társadalmat merev kasztokra különíté kínai falakat — a városi közönség mindegyik osztálya nagy számmal volt képviselve. A magyaros jó kedvelő fűszerzett mulatság délután 5 órától hajnali 4 óráig tartott s a fiatalság ugyancsak „olthatatlan tüzzel” áldozott Terpsichore ö fenségének. Különösen kalapot kell emelnünk as első néposztály illedelmes és igazi magyaros szellemű mulatozása előtt. Mig zengtek a gyűjtő csárdások, hévvel rugta a táncot, azután pedig csoportokba verődve üf dalolta azokat az édes-bús, sirva-vigadó magyar nótákat,

15823

Melléklet a „ZALAMEGYE“ 1889. évi 34-ik számához.

Rövid használat után megbecsülhetlen mint fogtisztító szer.

KALODONT
Fogak szépsége | Uj amerikai GLICERIN-FOG-CRÈME (hatóságilag megvizsgált)

F. A. Sarg's Sohn és Társaság
cs. kir. udvari szállítók Bécsben.

Kapható a gyógyszerárakban és illatszer árúkereskedésben, 1 drb 35 kr. Zala-Egerszegen: Rosenthal Ignác és fia, Weisz Jónás unokaöccse, Rícher Gyula és Boschán Emil urak kereskedésében.

Haszonbéri hirdetés!

A regále jogok megszüntével az ollári uradalomhoz tartozó, eddig azon célokra használt épületek Ollár-Szepetk-Sz.-Iván-Pózva községekben

1890. jan. 1-től több évre haszonbérbe fognak kiadatni.

Haszonbérelni kívánók ez év szeptember 10-éig Ollár és Szepetkre vonatkozólag ajánlataikat Szily Dezső urhoz Olláron, Szent-Iván-Pózvára pedig Szüts Dezső urhoz N.-Falud adhatják be, bármikor is a legtöbbet ígérőnek jóváhagyás fentartásával ki fognak adatni.

Magyar savanyuviz

Egyike hazánkban a legjobb hirnévnek örvendő ásványviz a

petánczi
széchenyi-forrás viz,

ez felülmul minden más idegen Steyer vizet, melyeket igen sokszor „Petáncz“ cím alatt árusítanak el, miért is az igen t. közönség óvakodjék a félre vezetésektől — s csakis azt ismerje el valódinak, hol a dugó alsó részén „Petáncz“ név olvasható.

Ezen magyar savanyuviz,
mely a nagym. m. kir. miniszteriumtól mint

gyógyviz

elismertetett s a budapesti, pécsi, szombathelyi, bécsi és trieszti kiállításokon nagy érmeikkel kitüntetve lett. Kapható valódi minőségben (helyben) Heinrich W. L., Gombás István és Gombás Tivadar kereskedő uraknál.
Vendéglősök és ismét eladók árleengedésben részesülnek.

Ne igyunk stájer vizet!

Pártoljuk a hazai terményt!

Ki életét szereti — igyék Széchenyi-forrás vizet!

